

Zápis z hybridního jednání Vědecké rady Filozofické fakulty MU 5. prosince 2024

Místo konání: zasedací místnost děkanátu FF MU, budova C, druhé patro + online

1. Jmenovací řízení – doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D.

Obor: Etnologie

Předseda:

prof. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.

Členové:

prof. PhDr. Alexandra Bitušíková, CSc.

prof. dr. Waldemar Tadeusz Kuligowski

prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.

prof. PhDr. Aleš Zářický, Ph.D.

Průběh řízení: Na začátku řízení předsedkyně hodnotící komise prof. Křížová představila uchazeče a shrnula průběh práce komise.

V rámci své přednášky s názvem *Od lidu ke komunitě. K proměně jedné ze základních kategorií etnologického výzkumu* přiblížil D. Drápala klíčové kategorie etnologického výzkumu – a to nejen v rámci proměn oborového diskurzu v 19. a 20. století, ale i s ohledem na společenský kontext. Poukázal na nevyhraněnost pojmu lid a jeho odlišné definice v různém kontextu a situacích (hledisko teritoriální, sociálně-teritoriální, kulturně-sociální). Moderní etnologie proto s touto kolektivně pojatou entitou nepracuje a jako integrační prvek různých sociálních kategorií užívá pojem tradice, jako proces transferu znalostí, zkušeností, hodnot a norem. Místo lidu se výzkum zaměřuje na roli jedince a komunity, která je homogennějším celkem s pevnější strukturací, vymezením rolí a sdílenou identitou. V druhé části vystoupení byla prostřednictvím případových sond přiblížena role jedince a komunity ve vazbě na vybrané složky nemateriální kultury. Tyto sondy vycházejí z výzkumů D. Drápaly zaměřujících se na historické i současné formy kultury. Vykazují zároveň návaznost na koncept nemateriálního kulturního, resp. živého dědictví, jemuž se v posledních letech intenzivně věnuje.

Po přednášce následovala živá diskuse, ve které doc. Drápala odpověděl na četné dotazy členů vědecké rady.

Závěr: Vědecká rada FF MU souhlasí s návrhem jmenovat doc. PhDr. Daniela Drápalu, Ph.D., profesorem v oboru Etnologie.

Výsledek hlasování:

počet členů vědecké rady: 34

počet přítomných členů vědecké rady: 30

počet odevzdaných hlasů: 29

počet kladných hlasů: 29

2. Habilitační řízení – Mgr. Martin Lang, Ph.D.

Obor: Psychologie

Předseda:

prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.

Členové:

Prof. Josef Bulbulia, Ph.D.

doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.

doc. PhDr. Martin Jelínek, Ph.D.

doc. PhDr. Dalibor Kučera, Ph.D.

Průběh řízení: Na začátku řízení předseda habilitační komise prof. Blatný představil uchazeče a shrnul průběh práce komise.

Dr. Lang vystoupil s přednáškou s názvem *Anxiety and ritualization: Can religious rituals decrease anxiety?* Rituály se vyskytují ve všech známých lidských společnostech, a to od náboženských obřadů až po sport, hazardní hry a psychické poruchy. Jedním z důvodů jejich všudypřítomnosti může být jejich role při snižování úzkosti vyvolané nekontrolovatelnými hrozbami. Ačkoli tato hypotéza byla původně navržena již před více než sto lety, experimentální výzkum mechanismů, které spojují ritualizaci akcí se snížením úzkosti, zůstává omezený. Ve své přednášce dr. Lang definoval ritualizaci jako opakované, rigidní a redundantní činnosti a uvedl, že takové činnosti minimalizují nepředvídatelnost a usnadňují předvídatelnost a kontrolu, které jsou nezbytné pro zvládání úzkosti v nejistých situacích. Při experimentálním ověřování těchto hypotéz v laboratoři zjistili, že anxiogenní kontexty vyvolávají ritualizované chování a že toto chování může naopak pomoci snížit úzkost. Další testování tohoto mechanismu během ritualizovaných modliteb v marátské komunitě na Mauriciu ukázalo, že ritualizované modlitby pomáhají snižovat úzkost, ačkoli je třeba provést další výzkumy, abychom pochopili, jak ritualizace interaguje s vírou v Boha, sociální podporou a dalšími důležitými rysy komplexního náboženského prostředí.

Po přednášce následovala živá diskuse, ve které dr. Lang odpověděl na dotazy oponentů a členů vědecké rady.

Závěr: Vědecká rada FF MU souhlasí s návrhem jmenovat Mgr. Martina Langa, Ph.D., docentem v oboru Psychologie.

Výsledek hlasování:

počet členů vědecké rady: 34
počet přítomných členů vědecké rady: 29
počet odevzdaných hlasů: 29
počet kladných hlasů: 27

doc. Mgr. Irena Radová, Ph.D.
děkanka

Zapsali: prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.
Mgr. Kateřina Kalová, Ph.D.